

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2022. január 14.
(OR. en)

5325/22

Intézményközi referenciaszám:
2022/0004(NLE)

EDUC 12
ENV 41
CLIMA 16
SOC 25
SUSTDEV 7
JEUN 7
RECH 19

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2022. január 14.
Címzett:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2022) 11 final
Tárgy:	Javaslat – A TANÁCS AJÁNLÁSA a környezeti fenntarthatóságot célzó tanulásról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2022) 11 final számú dokumentumot.

Melléklet: COM(2022) 11 final

Brüsszel, 2022.1.14.
COM(2022) 11 final

2022/0004 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS AJÁNLÁSA

a környezeti fenntarthatóságot célzó tanulásról

(EGT-vonatkozású szöveg)

{SWD(2022) 3 final}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

„Az, hogy a világ első klímasemleges kontinensévé váljunk, napjaink legnagyobb kihívása és egyben lehetősége is. Ez azt jelenti, hogy minél hamarabb határozott fellépésre van szükség.”

Ursula von der Leyen, politikai iránymutatás

Kritikus pillanathoz érkeztünk: az emberi tevékenység eredményeként közel jutottunk ahhoz, hogy helyrehozhatatlan kárt okozzunk bolygónknak, amely létezésünk és jóllétünk meghatározó forrása. Ha olyan jövőt szeretnénk biztosítani, amelyben a prosperálás lehetséges, sürgősen kollektív és egyéni intézkedésekre van szükség társadalmunk és gazdaságunk fenntartható pályára állításához. A fiatalok kifejezetten hangot adtak véleményüknek és aktívak voltak, változásokat követelve és felszólítva a hatóságokat, hogy sürgősen lépjenek fel az éghajlat és a környezet jelenlegi és jövőbeni generációk számára történő megóvása érdekében. Sokan úgy vélik, hogy az iskola nem képes biztosítani számukra az éghajlatváltozás, a környezet, valamint annak megfelelő megértését, hogy hogyan éljenek és cselekedjenek fenntarthatóbb módon¹.

Ursula von der Leyen elnök vezetésével a Bizottság az európai zöld megállapodással ambiciózus stratégiát terjesztett elő a fenntarthatóság, valamint a gazdaságunkban és társadalmunkban szükséges gyökeres változások megvalósítása érdekében. A fenntartható fejlődés az Európai Unió egyik alapelve, az ENSZ fenntartható fejlődési céljainak megvalósítása pedig az Unió bel- és külpolitikájának egyik kiemelt célkitűzése. Az EU számos szakpolitikai területen – többek között az energiaügy, a környezetvédelem, a mobilitás és a mezőgazdaság területén – összehangolja a fellépéseket, ami által a méltányos és inkluzív zöld átállásra törekszik. **A többi ágazathoz hasonlóan az oktatásnak és a képzésnek is lépéseket kell tennie az éghajlati vészhelyzetre és a bolygónk válságára való reagálás érdekében – saját műveleteit illetően, és különösen a tekintetben, hogy miként készíti fel a tanulókat a jövőre.**

Az európai oktatási térségről szóló közlemény², az európai zöld megállapodás³ és más kulcsfontosságú kezdeményezések⁴ elismerik az oktatás és a képzés kulcsfontosságú szerepét a zöld átállásban. A tanulóknak életkortól függetlenül képesnek kell lenniük a fenntarthatóbb életvitelhez szükséges ismeretek, készségek és attitűdök fejlesztésére, a fogyasztási és termelési minták megváltoztatására, az egészségesebb életmód folytatására, valamint – egyénileg és együttesen egyaránt – társadalmaink átalakulásához való hozzájárulásra.

Ennek eléréséhez a környezeti fenntarthatóságot célzó tanulást az egész életen át tartó tanulás szemszögéből szükséges megközelíteni, olyan gyakorlati, megnyerő és cselekvésen alapuló tanulási módszerekkel, amelyek elősegítik i. a tudást, a megértést és a kritikus gondolkodást (kognitív tanulás); ii. a gyakorlati készségek fejlesztését (alkalmazott tanulás); és iii. az empátiát, a szolidaritást és a természetre való odafigyelést (társadalmi-érzelmi tanulást). Ahhoz, hogy segítsük a tanulókat a gazdasági, társadalmi és természeti rendszerek összekapcsoltságának megértésében, interdiszciplináris megközelítésekre van szükség.

A környezeti fenntarthatóságot célzó tanulással kapcsolatos kihívások

¹ <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2224>

² COM(2020) 625 final.

³ COM(2019) 640 final.

⁴ A biológiai sokféleséggel kapcsolatos uniós stratégia, az európai éghajlati paktum, a szociális jogok európai pillére, az uniós készségfejlesztési program és az európai oktatási térségről (2021–2030) szóló tanácsi állásfoglalás.

Európa-szerte egyre több kezdeményezés és fellépés zajlik az éghajlatváltozással, a biológiai sokféleséggel és a fenntarthatósággal kapcsolatban a kisgyermekkorú nevelés terén, az iskolákban, a szakképzésben, a felsőoktatásban és a közösségi szervezeteknél. Sok országban a környezetvédelmi és fenntarthatósági oktatással kapcsolatos szakpolitikákat és stratégiákat, és olyan egyenlő mértékben életképes koncepciókat vezettek be, mint a fenntartható fejlődés és a globális versenyképességet célzó oktatás. A több évtizedes erőfeszítések és kezdeményezések ellenére azonban **a környezeti fenntarthatóságot célzó tanulás még nem képezi a szakpolitika és a gyakorlat rendszerszintű elemét az EU-ban.**

Kevés ország tette az egész életen át tartó tanulást az oktatás és képzés terén a fenntarthatóságot szolgáló vezérelvé. A benne rejlő lehetőségek teljes körű kiaknázása érdekében a környezeti fenntarthatóságot célzó tanulásnak és oktatásnak nemcsak az iskolákban és a felsőoktatásban kell megvalósulnia, hanem a rendszer valamennyi részében (formális, nem formális, informális) és valamennyi szinten (a kisgyermekkortól a felnőttkoron át egészen az idősebb korig).

Az országok gyakran nehézségekbe ütköznek a környezeti fenntarthatóságot célzó oktatással és képzéssel kapcsolatos szakpolitikák végrehajtása és nyomon követése terén. Gyakran hiányoznak a konkrét célok, intézkedések, mutatók és világos jövőkép. A környezeti fenntarthatóságot célzó tanulás interdiszciplináris jellege, a tanulóközpontú pedagógiai módszerek szükségessége, az értékelés új megközelítései, a szervezeti változások és a közösségi partnerségek ellentétesek lehetnek az oktatás és képzés terén kialakult kultúrákkal és normákkal.

A tagállamok többségében a környezeti fenntarthatóság – többek között a biológiai sokféleség is – jelenleg szórványosan szerepel a tantervekben és nem tekinthető átfogóan jelenlévőnek. Kevés ország tesz konkrét utalást a fenntarthatósági kompetenciákra, a kapcsolódó tanulási célkitűzésekre és azok értékelésének célszerű módjára. A környezetvédelmi és fenntarthatósági kérdések gyakran szerepelnek a tudományos és a földrajz tantárgyakban, míg valamennyi tantárgy és a tantárgyak kombinációja szintén hozzájárulhat ahhoz, hogy a tanulók megértsék ezeket a kérdéseket.

Európa-szerte számos oktató már most is aktívan tanít vagy kíván tanítani a környezeti fenntarthatóság érdekében. Ugyanakkor sokan azt állítják, hogy nem rendelkeznek szakértelemmel és hiányolják a képzést, különösen az interdiszciplináris megközelítésekkel, az aktív pedagógiai módszerekkel és a kihívást jelentő témákkal kapcsolatban.

Az egész intézményre kiterjedő megközelítések, amelyek szerint a fenntarthatóság valamennyi folyamatba és műveletbe beágyazódik, még nem elterjedtek az oktatási intézményekben, többek között az elégtelen finanszírozás és támogatás miatt. Az intézmények gyakran nem rendelkeznek adatokkal és eszközökkel a fenntarthatósági kezdeményezések és erőfeszítések eredményességének nyomon követése módjára vonatkozóan.

Elmozdulás a mélyreható és átalakító erejű változás felé

Egyre több környezeti fenntarthatósági kérdésekkel kapcsolatos projekt és program mutat növekvő érdeklődést és elkötelezettséget e kérdések iránt. Számos kezdeményezés azonban időben és hatókörét tekintve korlátozott marad. Tekintettel az éghajlati és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos válság okozta helyzet sürgető jellegére, eljött az ideje annak, hogy érdemi előrelépés történjen és az elszigetelt kezdeményezéseken túl mélyreható és rendszerszintű változás következzen be az oktatás és képzés terén.

A környezeti fenntarthatóság valamennyi oktatási és képzési szakpolitikába, -programba és -folyamatba való beépítése elengedhetetlen a zöld átálláshoz szükséges készségek és kompetenciák kiépítéséhez. Vertikálisan, egyéni, intézményi és

rendszer szinten, valamint horizontálisan is intézkedésekre van szükség, ami azt jelenti, hogy az oktatás és képzés valamennyi érdekeltjének szinergiában kell együttműködnie annak biztosítása érdekében, hogy **a fenntarthatóság szilárdan beépüljön a diákok teljes tanulási tapasztalatába.**

Rövid távú intézkedéseket kell kidolgozni, és folytatni kell azok megvalósítását az intézmények és az oktatók támogatása érdekében, valamint a tanulóknak a zöld átálláshoz szükséges készségek és gondolkodásmód fejlesztésében való segítése érdekében. **Közép- és hosszú távon** minden oktatási és képzési reformtörekvésnek támogatnia kell a zöldebb és fenntarthatóbb jövő érdekében szükséges változásokat, és igazodnia kell azokhoz.

Az e javaslat elkészítéséhez szükséges konzultációk és kutatási bizonyítékok rámutattak arra, hogy a környezeti fenntarthatóságnak az oktatásba és képzésbe való teljes körű beépítéséhez számos területen fellépésre van szükség.

A környezeti fenntarthatóságot célzó eredményes tanulás:

- a kisgyermekkorai neveléstől és gondozástól kezdődik,
- az egész életen át tartó tanulás megközelítését alkalmazza,
- támogató tanulási környezeteket hoz létre, ahol az intézmény egésze aktívan foglalkozik a fenntarthatósággal,
- tanulóközpontú, megnyerő, pozitív, továbbá valós élettapasztalatokon alapul,
- támogatja az oktatókat, köztük a vezetői csapatokat, hogy a fenntarthatóság érdekében tanítsanak és tegyenek is annak érdekében,
- előmozdítja az együttműködést és a partnerségeket a helyi és a tágabb közösségekben,
- érdemi módon bevonja a fiatalokat,
- fejleszti a fenntarthatósági kompetenciákat,
- határozott szakpolitikákra alapul.

A környezeti fenntarthatóságot célzó tanulás és oktatás teljes mértékben képes támogatni a befogadással, a minőséggel, az innovációval, a nemzetközivé válással és a diákközpontú tanulással kapcsolatos egyéb oktatási programokat. **Gazdag lehetőségeket rejt magában, és kiváló lehetőséget kínál arra, hogy a tanulást relevánsabbá tegye, motiválja a tanulókat és az oktatókat, valamint hogy az élethez és a munkához egyre nagyobb mértékben szükséges kompetenciákat fejlessze.**

(1) A javasolt ajánlás célkitűzései

A Bizottság javaslatának célja:

- az oktatás és képzés terén a zöld átálláshoz szükséges mélyreható és átalakító erejű változásokkal kapcsolatos uniós szintű jövőkép és egyetértés kifejtése,
- koherens megközelítés kidolgozása azon kompetenciák, készségek és attitűdök tekintetében, amelyekre az embereknek szükségük van ahhoz, hogy fenntartható módon cselekedjenek, éljenek és dolgozzanak, az egész életen át tartó tanulás fontosságának megerősítése annak biztosítása érdekében, hogy fiatal kortól a felnőttkorig mindenki elsajátíthassa ezeket a kompetenciákat és készségeket,
- a szakpolitikai döntéshozók, a kutatók és a pedagógusok szakértelmének és bevált gyakorlatai megosztásának elősegítése rendszer- és intézményszinten,

- azon uniós szintű kezdeményezések támogatása, amelyek előmozdítják a környezeti fenntarthatóságot célzó tanulást, valamint
- a beruházások ösztönzése a fenti területeken.

(2) Nemzetközi dimenzió

Miközben a javaslat teljes mértékben az európai zöld megállapodás megvalósítására irányuló uniós törekvésekre és prioritásokra összpontosít, **kiegészíti a nemzetközi szinten folyó munkát, és arra épít.** Összehangoltabb fellépésre mozgósítja majd a tagállamokat és az érdekelt feleket, hogy hozzájáruljanak az UNESCO menetrendjéhez, nevezetesen **a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendhez**, valamint támogatni fogja **az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó menetrendje**, a világ globális fenntartható fejlődési terve **iránti uniós elkötelezettséget.**

(3) Kiegészítő jelleg és szinergiák más uniós oktatási és képzési kezdeményezésekkel

- Közlemény az európai oktatási térség 2025-ig történő megvalósításáról⁵
- A Tanács állásfoglalása az oktatás és képzés terén az európai oktatási térség létrehozása érdekében és azon túlmutatóan folytatott európai együttműködés stratégiai keretrendszeréről (2021–2030)⁶
- Közlemény – Új EKT a kutatás és az innováció szolgálatában⁷
- A Tanács ajánlása az európai kutatási és innovációs paktumról⁸
- A fenntartható versenyképességre, a társadalmi méltányosságra és a rezilienciára vonatkozó európai készségfejlesztési program⁹
- A Tanács ajánlása a fenntartható versenyképességet, a társadalmi méltányosságot és a rezilienciát célzó szakképzésről¹⁰
- Digitális oktatási cselekvési terv (2021–2027)¹¹
- A Tanács ajánlása az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciákról¹²
- A Tanács következtetései az „Európai Egyetemek” kezdeményezéséről¹³
- A jövőbeni Erasmus+ tanárképző akadémiák¹⁴
- A kisgyermekkorai nevelés és gondozás uniós minőségi keretrendszere¹⁵
- Az „Oktatás az éghajlatért” koalíció¹⁶
- Az egész életen át tartó tanulást és a foglalkoztathatóságot célzó mikrotanúsítványok európai megközelítéséről szóló tanácsi ajánlásra irányuló javaslat¹⁷

⁵ COM(2020) 625 final.

⁶ A Tanács 2021/C 66/01 állásfoglalása.

⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0628&from=HU>

⁸ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/1a0df8ff-5313-11ec-91ac-01aa75ed71a1>

⁹ COM(2020) 274 final.

¹⁰ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020H1202\(01\)&from=HU](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020H1202(01)&from=HU)

¹¹ COM(2020) 624 final.

¹² A Tanács 2018/C 189/01 ajánlása.

¹³ A Tanács 2021/C 221/03 következtetései.

¹⁴ <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/hu/node/64>

¹⁵ A Tanács 2019/C 189/4 ajánlása.

¹⁶ Az „Oktatás az éghajlatért” koalíció: https://education-for-climate.ec.europa.eu/_en

- A jövőbeni európai egyetemi stratégia
- Hidak építése a hatékony európai felsőoktatási együttműködéshez tanácsi ajánlásra irányuló, hamarosan elkészülő javaslat
- (4) Összhang egyéb szakpolitikákkal
 - Közlemény a zöld megállapodásról¹⁸
 - A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia¹⁹
 - Next Generation EU helyreállítási terv²⁰
 - Az európai éghajlati paktum²¹
 - A körforgásos gazdaságra vonatkozó új cselekvési terv²²
 - A szociális jogok európai pillére²³
 - Stratégia a fogyatékosággal élő személyek jogairól (2021–2030)²⁴
 - Közlemény az európai Bauhausról²⁵
 - Európai gyermekgarancia²⁶
 - Közlemény az új Európai Kutatási Térségről²⁷
 - A Tanács következtetései az Európai Kutatási Térség jövőbeli irányításáról²⁸
 - Új fogyasztóügyi stratégia²⁹

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

• Jogonalap

A javasolt tanácsi ajánlás összhangban áll az Európai Unió működéséről szóló szerződés 165. cikkének (4) bekezdésével és 166. cikkének (4) bekezdésével. A kezdeményezés nem javasolja az Unió szabályozási jogkörének kibővítését és nem javasol a tagállamokra kötelező érvényű kötelezettségvállalásokat. A tagállamok nemzeti körülményeiknek megfelelően eldönthetik, hogy hogyan valósítják meg ezt a tanácsi ajánlást.

• Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)

A javaslat összhangban van az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 5. cikkének (3) bekezdésében meghatározott szubszidiaritás elvével.

A tagállamok saját kultúrájuk és jogszabályaik alapján alakítják ki és szervezik meg oktatási rendszerüket. Teljes mértékben felelősek az oktatás tartalmáért, valamint oktatási és képzési

¹⁷ https://ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/european-education-area/a-european-approach-to-micro-credentials_en

¹⁸ COM(2019) 640 final.

¹⁹ COM(2020) 380 final.

²⁰ https://ec.europa.eu/info/strategy/recovery-plan-europe_hu

²¹ COM(2020) 788 final.

²² COM(2020) 98 final.

²³ COM(2017) 250 final.

²⁴ COM(2021) 101 final.

²⁵ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hu/qanda_21_4627

²⁶ A Tanács (EU) 2021/1004 ajánlása.

²⁷ COM(2020) 628 final.

²⁸ A Tanács 13567/20 következtetései.

²⁹ COM(2020) 696 final.

rendszereik megszervezéséért. A bizonyítékok ugyanakkor azt mutatják, hogy oktatási és képzési rendszereik felkészültségével kapcsolatban számos közös problémával néznek szembe, többek között a zöld és digitális átállásra való felkészültség tekintetében.

A szubszidiaritás elvével összhangban a javaslat felvázol egy irányvonalat a környezeti fenntarthatóságot célzó oktatás és képzés megvalósulásához és ajánlásokat fogalmaz meg ezzel kapcsolatban.

- **Arányosság**

Ez a javaslat összhangban van az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 5. cikkének (4) bekezdésében meghatározott arányosság elvével.

A javasolt tanácsi ajánlás sem tartalmilag, sem formailag nem lépi túl a benne foglalt célkitűzések eléréséhez szükséges mértéket. A tagállamok által vállalt kötelezettségek önkéntes jellegűek, és az egyes tagállamok szabadon dönthetnek arról, hogy melyik megközelítést alkalmazzák.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 165. és 166. cikkében foglalt célkitűzések elérésének támogatása érdekében a Szerződés úgy rendelkezik, hogy a Tanács – a Bizottság javaslata alapján – ajánlásokat fogad el.

A tanácsi ajánlás megfelelő eszköz az oktatás és képzés területén, ahol az EU támogató hatáskörrel rendelkezik, és olyan eszköz, amelyet gyakran alkalmaznak az e területen megvalósuló európai fellépések során. Jogi eszközként jelzi a tagállamok elkötelezettségét a benne foglalt intézkedések iránt, és szilárdabb politikai alapot nyújt az ezen a területen történő együttműködéshez, miközben teljes mértékben tiszteletben tartja a tagállami hatáskört az oktatás és képzés területén.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése/célravezetőségi vizsgálata**

Tárgytalan.

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

A javaslatához felhasználandó információkat a környezeti fenntarthatóságot célzó tanulásról folytatott nyilvános konzultáció során gyűjtötték össze, amely 2021. június 18. és szeptember 24. között zajlott (1 352 válasz és 96 állásfoglalás érkezett be), valamint a tagállamokkal, nem kormányzati szervezetekkel, tanárokkal, trénerekkel és más oktatókkal, diákokkal és ifjúsági képviselőkkel, valamint a terület más európai érdekelt feleivel és szakértőivel folytatott célzott konzultációk során gyűjtötték.

- **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

A javaslatához felhasználandó információk összegyűjtése érdekében három tanulmányt rendeltek meg: i. a tantervek, szakpolitikák és egyéb intézkedések tagállami feltérképezése, beleértve a szakirodalom áttekintését, a nemzeti és szakpolitikai kutatások feltérképezését, az iskolai tantervek felülvizsgálatát, a tanári felmérést, az esettanulmányokat és a fókuszcsoportokat; ii. a környezeti fenntarthatóságot célzó tanulással kapcsolatos Erasmus+

projektek feltérképezése; valamint iii. tanulmány a fenntartható fejlődést célzó oktatásról és képzésről a Covid19, valamint a zöld és digitális átállás összefüggésében.

- **Hatásvizsgálat**

Tekintve a tevékenységek tagállami kezdeményezéseket kiegészítő tevékenységekként való megközelítését, a javasolt tevékenységek önkéntes jellegét, valamint a várt hatások körét, nem került sor hatásvizsgálat elvégzésére. A javaslat kidolgozásához tanulmányok, a tagállamokkal és az érdekelt felekkel folytatott konzultáció, valamint nyilvános konzultáció szolgált alapul. A javaslat teljes mértékben támogatja az EU arra irányuló kötelezettségvállalását, hogy megvalósítsa az ENSZ fenntartható fejlődési céljait.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

Tárgytalan.

- **Alapjogok**

Ez a javasolt tanácsi ajánlás tiszteletben tartja az Európai Unió Alapjogi Chartája által elismert alapjogokat és elveket, nevezetesen a Charta 8. cikkében meghatározott, a személyes adatok védelméhez való jogot, és 14. cikkében meghatározott, az oktatáshoz való jogot.

Az intézkedések végrehajtására a személyes adatok védelmére vonatkozó uniós jogszabályoknak, különösen a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek³⁰ (általános adatvédelmi rendelet, GDPR) megfelelően kerül sor.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

Ez a kezdeményezés nem igényel további forrást az EU költségvetéséből.

5. EGYÉB ELEMEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

A végrehajtás támogatása érdekében a Bizottság azt javasolja, hogy a tagállamokkal együttműködve kutatásokat, útmutatókat és egyéb célokat dolgoz ki, amelyek bizonyítékokon, egymástól való tanuláson és a bevált gyakorlatok azonosításán alapulnak.

A Bizottságnak az a szándéka, hogy jelentést nyújt be arról, miként használták fel a tanácsi ajánlást az oktatás és képzés terén folytatott európai együttműködés stratégiai keretrendszerével összefüggésben.

- **Magyarázó dokumentumok (irányelvek esetén)**

Tárgytalan.

- **Az ajánlás és a bizottsági szolgálati munkadokumentum vázlatos ismertetése**

A tanácsi ajánlástervezet olyan iránymutatást és intézkedéseket javasol, amelyeket a tagállamok végrehajthatnak annak érdekében, hogy a környezeti fenntarthatóságot jobban beépítsék az oktatásba és képzésbe, és fejlesszék valamennyi tanuló fenntarthatósági kompetenciáit. A tervezet ismerteti az Európai Bizottság elkötelezettségét aziránt, hogy kiegészítse és támogassa az e területen hozott intézkedéseket. A kísérő szolgálati

³⁰ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete.

munkadokumentum ismerteti a legújabb kutatási bizonyítékokat, az érdekelt felek véleményét, és részletesen ismerteti az új európai fenntarthatósági kompetenciakeretet.

Javaslat

A TANÁCS AJÁNLÁSA

a környezeti fenntarthatóságot célzó tanulásról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 165. cikke (4) bekezdésére és 166. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) Az európai zöld megállapodás³¹ és a 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia³² kiemeli az iskolák, a felsőoktatási és egyéb képzési intézmények által betöltött kulcsfontosságú szerepet abban, hogy bevonják a tanulókat, a szülőket, az oktatókat³³ és a szélesebb közösséget a sikeres zöld átálláshoz szükséges változásokba.
- (2) Az ENSZ fenntartható fejlődési céljai, nevezetesen a 4.7. cél, felszólít minden tanulót arra, hogy 2030-ig tegyen szert a fenntartható fejlődés előmozdításához szükséges ismeretekre és készségekre, ideértve többek között a fenntartható fejlődéssel és a fenntartható életmóddal, az emberi jogokkal, a nemek közötti egyenlőséggel, a béke és erőszakmentesség kultúrájának előmozdításával, a világpolgársággal, valamint a kulturális sokféleség és a kultúra fenntartható fejlődéshez való hozzájárulásának elismerésével kapcsolatos oktatás révén.
- (3) Az európai oktatási térségről szóló közlemény³⁴, a szociális jogok európai pillére³⁵ és az „Új EKT a kutatás és az innováció szolgálatában” című közlemény³⁶ arra szólít fel, hogy az oktatási és képzési politikákat és beruházásokat a jövőbeli reziliencia és jólét érdekében az inkluzív zöld és digitális átállás szolgálatába kell állítani.
- (4) Az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák európai referenciakeretében³⁷ meghatározott kulcskompetenciák célja, hogy a gyors és mélyreható változások korában Európa polgárait támogassák a személyes

³¹ COM(2019) 640 final.

³² COM(2020) 380 final.

³³ Ezen ajánlás alkalmazásában az oktatók közé tartoznak a tanárok (akik a nemzeti jogszabályoknak és gyakorlatnak megfelelően tanári vagy azzal egyenértékű jogállással rendelkeznek) és a trénerek (bárki, aki az elméleti vagy gyakorlati képzési feladatkörhöz kapcsolódó egy vagy több tevékenységet végez oktatási vagy képzési intézményben vagy munkahelyen). Ez magában foglalja az általános oktatásban és a felsőoktatásban dolgozó tanárokat, a szakmai alap- és továbbképzésben részt vevő tanárokat és trénereket, valamint a kisgyermeknevelő-gondozókat és a felnőttoktatókat.

³⁴ COM(2020) 625 final.

³⁵ [A szociális jogok európai pillére | Európai Bizottság \(europa.eu\)](#).

³⁶ COM(2020) 628 final.

³⁷ HL C 189., 2018.6.4., 1. o., Melléklet.

önmegvalósításukhoz, az egészségük megőrzéséhez, a foglalkoztathatóságukhoz és a társadalmi beilleszkedésükhöz szükséges készségek és kompetenciák elsajátításában.

- (5) Az európai készségfejlesztési program³⁸ bejelentette, hogy támogatja a munkaerőpiacra vonatkozó alapvető zöld készségek kidolgozását annak érdekében, hogy megteremtse a környezettudatos szakemberek és a környezetbarát gazdasági szereplők generációját, beépítve a környezetvédelmi és éghajlati megfontolásokat az iskolai oktatásba, felsőoktatásba, szakképzésbe, valamint a kutatásba. Európának magasan képzett szakemberekre van szüksége a zöld átállás támogatásához és ahhoz, hogy világelső legyen a fenntartható technológiák terén.
- (6) A fenntartható versenyképességet, a társadalmi méltányosságot és a rezilienciát célzó szakképzésről szóló tanácsi ajánlás³⁹ a szakképzési ágazatot a digitális és zöld átállás kulcsaként ismeri el.
- (7) Az európai éghajlati paktum arra hívja fel az egyéneket, a közösségeket és a szervezeteket, hogy vegyenek részt az éghajlat-politikai fellépésekben és egy zöldebb Európa megteremtésében azáltal, hogy lehetőségeket kínál a magánszemélyek és a szervezetek számára, hogy tájékozódjanak az éghajlatváltozásról, megoldásokat dolgozzanak ki és hajtsanak végre, valamint hogy kapcsolatba lépjenek másokkal a megoldások hatásának megsokszorozása érdekében.
- (8) A digitális oktatási cselekvési terv⁴⁰ jövőképet vázol fel a magas színvonalú, inkluzív és hozzáférhető európai digitális oktatásra vonatkozóan, és hangsúlyozza, hogy a digitális technológiák jelentős mértékben elősegítik a zöld gazdaságra való átállást, ugyanakkor elősegítik a fenntartható magatartás felé való elmozdulást a digitális termékek fejlesztése és használata terén egyaránt.
- (9) Az új európai Bauhaus kulturális és kreatív dimenzióval egészíti ki az európai zöld megállapodást azzal a céllal, hogy bemutassa, hogy a fenntartható innováció hogyan kínál kézzelfogható, pozitív változásokat mindennapi életünkben, többek között az iskolaépületekben és más tanulási környezetekben.
- (10) Az UNESCO az „Oktatás a fenntartható fejlődésért” programja révén azon munkálkodik, hogy az oktatást az éghajlati válságra adott nemzetközi válasz központibb és láthatóbb részévé tegye, valamint hogy megvalósítsa a fenntartható fejlődési célokat, nevezetesen a fenntartható fejlődést célzó oktatásra vonatkozó 4.7. célt. Az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye és a Párizsi Megállapodás értelmében a Felek kötelezettséget vállalnak arra, hogy előmozdítják az éghajlatváltozással kapcsolatos oktatást, képzést, társadalmi tudatosságot, a nyilvánosság részvételét, valamint az információkhoz való nyilvános hozzáférést, és együttműködnek ezeken a területeken.
- (11) Az OECD 2018. évi adatai⁴¹ azt mutatják, hogy a 15 évesek körében nagy a tudatosság az éghajlatváltozás és a környezeti válság, valamint azok kezelésének szükségessége tekintetében. Ugyanezek az adatok azonban azt mutatják, hogy sokkal kevesebb diák érzi magában a befolyási képességet a tekintetben, hogy valódi változást érjen el. A környezettel és a globális válsággal kapcsolatos tanulás azt eredményezheti, hogy a

³⁸ COM(2020) 274 final.

³⁹ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020H1202\(01\)&from=HU](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020H1202(01)&from=HU)

⁴⁰ COM(2020) 624 final.

⁴¹ OECD (2020), Are Students Ready to Thrive in an Interconnected World? (Készen állnak a diákok arra, hogy egy összekapcsolt világban prosperáljanak?) PISA 2018, VI. kötet.

tanulók és a diákok túlterheltnek és befolyási képességüktől megfosztva érzik magukat, amit tovább súlyosbítanak a pontatlan információk és a dezinformáció.

- (12) Az oktatási és képzési rendszerek és intézmények feladata, hogy reagáljanak a fiatalok éghajlati és biodiverzitási válsággal kapcsolatos egyre erősödő hangjára, és bevonják a fiatalokat a környezeti fenntarthatóságot célzó tanulással kapcsolatos megoldások kidolgozásába.
- (13) A Covid19-világjárvány rávilágított a természettel fennálló szoros kapcsolatainkra, és ismét az oktatási és képzési rendszerekre helyezte a hangsúlyt. Levonták a tanulságokat az új oktatási és képzési lehetőségekkel kapcsolatban, ideértve a különböző (többek között online) környezetben történő tanulást, a tanulók szerepvállalását és autonómiáját, valamint a formális tanulás és a tágabb közösség közötti kapcsolatokat is. A világjárvány ezenkívül tovább súlyosbította a gyermekek és fiatalok fizikai, mentális és érzelmi jóllétével kapcsolatos, régóta fennálló aggodalmakat.
- (14) Az egyéni kisgyermekkorai és gondozóközpontok, iskolák, felsőoktatási intézmények, kutatószervezetek, szakképzési szolgáltatók és helyi közösségek egyre aktívabbak az éghajlati és biodiverzitási válsággal kapcsolatban. A fenntarthatóság azonban EUszerte még nem rendszerszintű eleme az oktatásnak és a képzésnek.
- (15) Sok oktató nem kap támogatást, nem rendelkezik szakértelemmel és képzési lehetőségekkel ahhoz, hogy a környezeti fenntarthatóságot beépítse tanítási gyakorlatába. Gyakran úgy érzik, hogy nincsenek megfelelően felkészülve az ökológiai szorongás és az ökológiai pesszimizmus kezelésére, és hogy segítsék a tanulókat abban, hogy pozitív módon foglalkozzanak az éghajlati és környezetvédelmi problémákkal.
- (16) A fenntarthatóságnak, az összes tevékenységi területet magában foglaló, egész intézményre kiterjedő megközelítései még nem széles körben elterjedtek. Az ilyen megközelítések magukban foglalhatják a tanítást és a tanulást, a kutatást és innovációt, létesítményeket és műveleteket, és be kell vonniuk a diákokat, a személyzetet, a szülőket, valamint a helyi és szélesebb közösségeket.
- (17) Tovább kell vizsgálni az egyéb oktatási menetredek kiegészítésének és megerősítésének lehetőségét és az arra való képességet. A környezeti fenntarthatóságot célzó oktatás és tanulás teljes mértékben támogathatja a jóllétre és befogadásra, a globális szolidaritásra, a diákközpontú tanulásra, a kutatásra és innovációra, valamint a digitális transzformációra irányuló szakpolitikákat és programokat.
- (18) Az oktatási és képzési dimenzió nem szerepel szisztematikusan a zöld átállással és a fenntarthatósággal kapcsolatos egyéb szakpolitikákban. Az oktatás e szakpolitikákba való integrálása támogathatja azok végrehajtását, összekapcsolhatja a társadalom és a gazdaság különböző ágazatait, és hatékonyan beépítheti a fenntarthatóságot az oktatásba.
- (19) Ez az ajánlás teljes mértékben tiszteletben tartja a szubszidiaritás és az arányosság elvét.

A KÖVETKEZŐKET AJÁNlja A TAGÁLLAMOKNAK:

- (1) Sürgősen fokozzák az arra irányuló erőfeszítéseket, hogy támogassák az oktatási és képzési rendszereket a zöld átállás érdekében történő fellépésre, hogy a tanulók életkortól és háttértől függetlenül hozzáférjenek az éghajlatváltozással, a biológiai

sokféleséggel és a fenntarthatósággal kapcsolatos magas színvonalú és inkluzív oktatáshoz és képzéshez.

- (2) A környezeti fenntarthatóságot célzó tanulást tegyék az oktatási és képzési szakpolitikák és programok kiemelt területévé annak érdekében, hogy lehetővé tegyék az ágazat hozzájárulását a zöld átálláshoz és támogassák azt. Dolgozzanak ki a környezeti fenntarthatóságot célzó tanulásra irányuló átfogó és együttműködésen alapuló megközelítést, amely az oktatási és képzési rendszer valamennyi szervét, szervezetét és szereplőjét bevonja.
- (3) Biztosítsanak különféle tanulási lehetőségeket különböző formákban, a kisgyermekkorú tanulástól kezdve egészen a felnőttkori tanuláshoz, hogy valamennyi egyén felkészülhessen a zöld átállásra és tevékenyen hozzá tudjon járulni ahhoz, valamint hogy cselekedhessen a környezetileg fenntartható, körkörös és klímasemleges gazdaság és az igazságos társadalom megvalósulásáért.
- (4) Vegyék fontolóra a következő intézkedéseket a rendszer szintjén:
 - a) Az oktatási és képzési stratégiák és tervek teljes körű hozzáigazítása a környezeti fenntarthatósághoz, ideértve a tantervekhez és az értékeléshez kapcsolódókat is, az oktatási módszertanokat és az oktatók szakmai továbbképzését. A nemzeti és egyéb stratégiák és szakpolitikák végrehajtásának támogatása – ideértve az olyan kapcsolódó koncepciókra vonatkozókat is, mint például a fenntartható fejlődést célzó oktatás – cselekvési tervekkel és nyomonkövetési és ellenőrzési mechanizmusokkal.
 - b) Beruházás a zöld és fenntartható berendezésekbe, erőforrásokba és infrastruktúrába (épületek, terek és technológiák) a tanulás, a szocializáció és a szabadidős tevékenységek céljára az egészséges és reziliens tanulási környezetek biztosítása érdekében.
 - c) A figyelem felhívása a környezeti fenntarthatóságot célzó tanulás biztosított előnyökre és az abban rejlő lehetőségekre, és az oktatási és képzési intézmények támogatása abban, hogy az éghajlatváltozással, a biológiai sokféleséggel és a fenntarthatósággal kapcsolatos kérdéseket relevánssá tegyék a tanulók mindennapi élete szempontjából.
 - d) A diákok, a hallgatók és valamennyi tanuló bevonása érdemi és összehangolt módon az arra vonatkozó megközelítések tervezésébe és a rájuk vonatkozó javaslattételbe, hogy mit, hogyan és hol tanuljanak a környezeti fenntarthatóságról és a környezeti fenntarthatóság érdekében. A különböző háttérű tanulók nemi szempontból kiegyensúlyozott részvételének ösztönzése.
 - e) Átfogó tantervi keretek kidolgozása, amelyek időt és teret biztosítanak a környezeti fenntarthatóságot célzó mélyreható tanuláshoz, hogy a tanulók már fiatal kortól fejleszthessék a fenntarthatósággal kapcsolatos kompetenciákat. A generációk közötti tanulás és a helyi példák, problémák és válaszok révén a tantervek relevánsabbá válhatnak a tanulók számára, bizonyítva, hogy az éghajlatváltozás, a biológiai sokféleség és a fenntarthatóság helyi jelenség és lehet tenni ellene, illetve értük.
 - f) A fenntarthatósággal és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos együttműködés és hálózatépítés támogatása, bevonva például a helyi hatóságokat, a fiatalok képviselőit, a környezetvédelmi oktatási központokat, az erdőket, a parkokat, a mezőgazdasági üzemeket, a múzeumokat, a könyvtárakat, a nem kormányzati szervezeteket, a kutatást, a fogyasztói szervezeteket és a vállalkozásokat.

- g) A bevált gyakorlatok kiterjesztésének támogatása és beruházás a környezeti fenntarthatóságot célzó tanulás pedagógiai kutatásába az oktatás és képzés minden szintjén.
- (5) A tanulók támogatása érdekében vegyék fontolóra a következő intézkedéseket:
- a) Lehetőségek biztosítása a tanulók számára – már az iskola előtti neveléstől kezdődően – arra, hogy megértsék és értékeljék a természeti világot és annak biológiai sokféleségét és foglalkozzanak azzal, megteremtődjön a kíváncsiság és a csodálat érzése, és megtanulják, hogy egyénileg és kollektíven cselekedjenek a fenntarthatóság érdekében.
 - b) Többek között pénzügyi támogatás révén a környezeti fenntarthatóságot célzó magas színvonalú, egész életen át tartó tanulás megerősítése, ideértve a szakmai gyakorlatokat, a tanulószervezéses gyakorlati képzéseket, az önkéntességet, a tanórán kívüli tevékenységeket és a nem formális és informális tanulás egyéb formáit is. A környezeti fenntarthatóság terén vállalt polgári szerepvállalás elismerése és jutalmazása.
 - c) Az együttműködésen alapuló, gyakorlatias és a helyi körülmények és hagyományok szempontjából releváns tanulási módszerek és megközelítések előmozdítása. Ez magában foglalja azt is, hogy a diákoknak biztosítsanak gyakorlati lehetőségeket a természet megfigyelésére és megóvására, az erőforrások megtakarítására, a javításra, az újrafelhasználásra és újrahasznosításra, ezáltal segítve őket a fenntartható életmód és a körforgásos gazdaság jelentőségének megértésében.
 - d) Pontos és hozzáférhető információk biztosítása az éghajlati és biodiverzitási válságról és annak kiváltó okairól, a problémamegoldó és együttműködési készségek fejlesztése, a kritikus gondolkodási és a médiaműveltségi készségek előmozdítása, valamint a pozitív fellépések – többek között az önkéntesség – támogatása annak érdekében, hogy szembeszálljanak a félelemmel és tehetetlenségérzéssel, amelyet esetleg a tanulók tapasztalnak bolygónk válságával kapcsolatban, és csökkentsék azt.
- (6) Támogassák az oktatókat a környezeti fenntarthatóságot célzó tanulás megkönnyítésében a következő intézkedések fontolóra vétele révén:
- a) Annak elismerése, hogy minden oktató – tudományágától vagy oktatási ágazatától függetlenül – fenntarthatósági oktató, akinek támogatnia kell tanulóit a zöld átállásra való felkészülésben. Az oktatók bevonása a tantervek kidolgozásába és a környezeti fenntarthatósággal kapcsolatos egyéb oktatási reformokba, valamint a megfelelő szakmai továbbképzések megtervezésébe és konzultáció folytatása velük azokról.
 - b) A környezeti fenntarthatóság beépítése valamennyi tanárképzési programba; szakmai továbbképzési programba, valamint a tanári szakmai normákba és keretekbe az oktatók fenntarthatósággal kapcsolatos kompetenciái fejlesztésének támogatása érdekében.
 - c) Arra irányuló lehetőségek és ösztönzők teremtése az oktatók számára, hogy részt vegyenek a fenntarthatósággal kapcsolatos szakmai továbbképzési programokban, például azáltal, hogy összekapcsolják azokat a szakmai előmenetellel és fejlődéssel, és olyan szerepeket hoznak létre az oktatók számára, mint például a fenntarthatósági koordinátor.

- d) Az oktatók támogatása, többek között a szükséges idő és tér biztosításával, hogy olyan pedagógiai módszereket fogadjanak el, amelyek fokozzák a környezeti fenntarthatósággal kapcsolatos tanulást, és hogy interdiszciplináris módon közelítsék meg a fenntarthatósággal kapcsolatos oktatást, valamint fejlesszék a környezeti fenntarthatóságot célzó tanulás társadalmi-érzelmi vonatkozásait, hogy minden tanuló a változás előmozdítójává válhasson, és megtanulhassa, hogy egyénileg és kollektíven cselekedjen egy fenntarthatóbb világ érdekében.
 - e) Az átalakító és interdiszciplináris oktatás és tanulás ösztönzése és lehetővé tétele mind a hagyományos, mind az innovatív tanulási megközelítések alkalmazásával, beleértve a gyakorlati tanulást, a STEAM-megközelítést⁴², a hackathonokat és a játékosítást.
 - f) Erőforrások kifejlesztése az oktatók támogatására, többek között az értékelés tekintetében is, és azok terjesztése. Az oktatók támogatása abban, hogy hagyományos és új eszközöket és anyagokat használjanak a környezeti fenntarthatóságot célzó tanításhoz különféle beltéri és kültéri, valamint digitális és nem digitális környezetekben. Hozzáférés biztosítása a szakértői központokhoz, ideértve a környezetvédelmi oktatási központokat is.
 - g) A kutatói és innovációs közösség ösztönzése arra, hogy a formális, nem formális és informális oktatási szolgáltatókkal együttműködve támogassa az oktatókat a környezeti fenntarthatóságban. Az oktatási személyzet támogatása az éghajlati vészhelyzettel, a környezeti válsággal és a fenntarthatósággal kapcsolatos feltárási projekteken és kutatásokban való részvételben.
- (7) Támogassák az oktatási és képzési intézményeket abban, hogy a környezeti fenntarthatóságot hatékonyan integrálják valamennyi tevékenységükbe és műveletükbe a következő intézkedések fontolóra vétele révén:
- a) A fenntarthatósággal kapcsolatos olyan hatékony, az egész intézményre kiterjedő megközelítések ösztönzése és elősegítése, amelyek magukban foglalják az oktatást és a tanulást, a jövőképet, a tervezést és az irányítást, az aktív tanulói és személyzeti részvételt, az épületekkel és az erőforrásokkal való gazdálkodást, a helyi és szélesebb közösségekkel való partnerségeket, valamint a kutatást és az innovációt. Az oktatási vezetők támogatása a szervezeti változások kezelésében célzott szakmai továbbképzéssel és a szerepükre vonatkozó iránymutatással.
 - b) Az oktatási és képzési intézmények támogatása fenntarthatósági stratégiáik megtervezésében, nyomon követésében és értékelésében és/vagy a fenntarthatóságnak a meglévő folyamatokba és intézkedésekbe való beépítésében (pl. iskolafejlesztési tervek, felsőoktatási küldetésnyilatkozatok és stratégiák). Annak elismerése, hogy ez egy hosszú távú folyamat, amely kis, mérhető lépéseket igényel, amelyeket folyamatosan nyomon követnek és értékelnek, többek között az intézmény általi önértékelés révén.
 - c) Az iskolák, a felsőoktatási intézmények, a szakképző intézmények és más oktatási szolgáltatók ösztönzése arra, illetve támogatása abban, hogy vegyenek

⁴² STEAM (Science, Technology, Engineering, the Arts and Mathematics – tudományok, technológia, mérnöki ismeretek, művészetek és matematika) megközelítés magában foglalja a STEM-oktatásnak a művészetekkel, a bölcsészettudományokkal és a társadalomtudományokkal való összekapcsolásában rejlő kreatív potenciált.

részt olyan ökotanúsítási programokban, amelyek környezeti, oktatási és gazdasági előnyökkel járhatnak. Támogatási struktúrák biztosítása az ilyen rendszerek számára, például ügynökségek vagy szervek az egész intézményre kiterjedő megközelítések támogatása érdekében, mentorálás és hálózatépítés, sablonok és iránymutatások, pénzügyi támogatás.

- d) A fenntarthatóságnak az oktatási és képzési szervezetek belső és/vagy külső felülvizsgálati és minőségbiztosítási mechanizmusai egy része figyelmének középpontjába helyezése. A felsőoktatási intézmények jutalmazása a fenntarthatósággal való eredményes foglalkozást elismerő teljesítményalapú finanszírozási keretekkel.
 - e) A környezeti fenntarthatóságnak a programokba, tantervekbe és modulokba történő beépítésének folytatása különféle tudományágakban, például az üzleti tudományok, a társadalomtudományok, az építészet és mérnöki tudományok, a földhasználat-tervezés és -kezelés terén. A környezetvédelmi és oktatási nem kormányzati szervezetek és más érintett szervek által kifejlesztett erőforrások és anyagok hasznosítása.
 - f) A felsőoktatási és szakképzési intézmények támogatása a környezeti fenntarthatóságról szóló kis és testre szabott, mikrotanúsítványokat eredményező tanulási kurzusok kidolgozásában a szakmai kompetenciák elmélyítése, bővítése és naprakésszé tétele érdekében.
 - g) A vállalkozásokkal, a művészetekkel, a gazdaságokkal, a kulturális örökséggel, a sporttal, a kutatóintézetekkel, az oktatási segédanyagok ágazatával (beleértve a technológiát, a kiadói és egyéb tantervi eszközöket) és az oktatási kutatással partnerségek kialakításának támogatása. Tanórán kívüli, nyári és egyéb programok kidolgozása, továbbá a szakmai gyakorlatok támogatása például a laboratóriumokban, vállalkozásokban, kutatóintézetekben, nem kormányzati szervezeteknél.
- (8) A nemzeti és uniós források mozgósítása az infrastruktúrába, képzésbe, eszközökbe és erőforrásokba történő beruházásokra az oktatás és képzés rezilienciájának és a zöld átállásra való felkészültségének növelése érdekében, különös tekintettel az Erasmus+ programra, a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközre, az Európai Szolidaritási Testületre, az Európai Szociális Alap Pluszra, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, a Technikai Támogatási Eszközre, a Digitális Európa programra, a Horizont Európára és az InvestEU-ra.
- (9) Beruházás a szakpolitikai kihívások és e kezdeményezések hatásának nyomon követésébe, kutatásába és értékelésébe annak érdekében, hogy építeni lehessen a levont tanulságokra és információkkal szolgáljanak a szakpolitikai döntéshozatalhoz, többek között az oktatás terén a környezeti fenntarthatóságára vonatkozó közös mutatók és célok kidolgozásának támogatása révén.

FELKÉRI A BIZOTTSÁGOT, HOGY:

1. Segítse elő az együttműködést és a társaktól való tanulást a tagállamok és az érdekelt felek körében a környezeti fenntarthatóságot célzó tanulás területén a következők révén:

- 1.1. Az oktatás és képzés terén az európai oktatási térség létrehozása érdekében és azon túlmutatóan folytatott európai együttműködés stratégiai keretrendszere (2021–2030)⁴³, amely szerint a zöld átállást célzó oktatás kulcsfontosságú prioritási terület.
- 1.2. A környezeti fenntarthatóságot célzó oktatás és képzés uniós finanszírozási programokon – például az Erasmus+, az Európai Szolidaritási Testület, a LIFE, az Európai Szociális Alap, a Horizont Európa, a Marie Skłodowska-Curie-cselekvések és a technikai támogatási eszköz – belüli alkalmazásának, az előmozdításukra, támogatásukra és lehetővé tételükre irányuló lehetőségeknek a terjesztése és ösztönzése.
- 1.3. Az Erasmus+ keretében megvalósuló csereprogramokból, projektekből és hálózatokból származó bevált gyakorlatok megosztása, többek között az Erasmus+ európai egyetemeken, az eTwinning online közösségen, a szakképzési kiválósági központokon, a Marie Skłodowska-Curie-cselekvéseken és az Európai Innovációs és Technológiai Intézetten keresztül.
- 1.4. A bevált gyakorlatok példáinak azonosítása, rögzítése és megosztása, többek között a meglévő online platformokon⁴⁴ keresztül, valamint a formális és nem formális oktatásban és képzésben az oktatással és a környezeti fenntarthatósággal foglalkozó nemzeti és egyéb szervezetek hálózatépítésének támogatása.
- 1.5. Az ifjúság bevonása az ajánlás végrehajtásába, különösen az ifjúság európai évén (2022) és az uniós ifjúsági párbeszédén keresztül annak biztosítása érdekében, hogy a fiatalok és az ifjúsági szervezetek véleményét, nézeteit és szükségleteit teljes mértékben figyelembe vegyék.
- 1.6. Szinergiák kialakítása az „Oktatás az éghajlatért” koalícióval és az új európai Bauhausszal.
2. Dolgozzon ki a környezeti fenntarthatóságot célzó tanulással kapcsolatos erőforrásokat, anyagokat és kutatásokat a tagállamokkal együttműködésben, az új európai fenntarthatósági kompetenciakeretre is kiterjedően, és ossza meg azokat.
3. Támogassa az oktatókat abban, hogy a környezeti fenntarthatóság érdekében oktassanak, az alábbiak révén:
 - 3.1. Források és támogató anyagok biztosítása a jövőbeli Európai Iskolai Oktatási Platformon, az EPALE-n és az Európai Ifjúsági Portálon.
 - 3.2. A környezeti fenntarthatóságot célzó oktatás és tanulás terén a kiemelkedő erőfeszítések elismerése uniós díjrendszerek révén, többek között az Európai Innovatív Tanítási Díj, az eTwinning díj és a Szakmai Készségek Európai Díja révén.
4. Kövesse nyomon a zöld készségeknek a felsőoktatásban, a szakképzésben végzetek és a pályakezdő kutatók általi fejlesztését, például oly módon, hogy ezeket bevonja a diplomások pályakövetésére irányuló európai kezdeményezésbe.
5. Kövesse nyomon a környezeti fenntarthatóságot célzó oktatás terén elért haladást az európai oktatási térségről és az európai zöld megállapodásról szóló jelentések keretében.

⁴³ A Tanács 2021/C 66/01 állásfoglalása.

⁴⁴ Ideértve többek között a hamarosan induló European School Education Platformot, a Tanulósarok webhelyet, A tudomány csodálatos! platformot, az Európai Ifjúsági Portált, az EPALE-t, a Scientixet, a Tanulószerződéses Gyakorlati Képzés Európai Szövetségét és a készségfejlesztési paktumot.

6. Fűzze szorosabbra az együttműködést a meglévő nemzetközi szervezetekkel, nevezetesen az UNESCO-val és az ENSZ egyéb szervezeteivel, hogy a tagállamok politikai döntéshozóival, szakembereivel és érdekelt feleivel előmozdítsa a környezeti fenntarthatóságot célzó oktatásra és képzésre irányuló megközelítést, amely az európai zöld megállapodással és a fenntartható fejlődési célokkal összhangban magában foglalja a méltányosságot, a befogadást és az igazságosságot.
7. Folytassa az Erasmus+ és az Európai Szolidaritási Testület programjai zöld dimenziójának megerősítését mind a zöld mobilitás, a projektekben alkalmazott zöld gyakorlatok, mind pedig a különböző oktatási, képzési és ifjúsági érdekelt felek közötti együttműködés során a környezeti fenntarthatóságra való fokozott összpontosítás révén.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*